

URHEILU
NESTE-RALLI

Maailman mahtavinta lentoa

KELTAISEN TALON HYPYRI: Virolaiset pettyivät ennätysmies Markko Märtingin vaisuun loikkaan Neste-rallin suurimmalla hyppyrillä. "Hullu-Galli" lennätti Mitsuaan 55 metriä hurjalla 173 kilometrin tuntinopeudella.

JÄMSÄ

Joni Malkamäki

Kello on seitsemän aamulla, kun moottoripyörän keula kääntyy Ysitieltä vasemmalle. Paikka on noin 12 kilometriä Jämsästä etelään. Risteyksessä ei ole mitään, mutta silti kapealle metsätielle tunkee massoittain autoja. Sata metriä myöhemmin liikenne tyyssää, ja ilman rämpäistä valokuvaaaja, joka toimii prätjän kuskinä, tyssäisi myös alla olevan moottoripyörän matka.

Viiden kilometrin, ja noin 500 jonossa seisovan auton ohittamisen jälkeen Ounin pohjan läntinen erikoiskoe tulee vastaan. Vielä muutaman sadan metrin jalkamarssi ja siinä se on, Jyväskylän MM-rallin kuuluisin trampoliini, jota kutsutaan Keltaisen talon hyppyriksi.

Hyppyrin ympäristöön on ryhmittynyt jo edellisenä iltana satoja asuntoautoja ja tuhansia ihmisiä. Ahtaan loikka-alueen parhaita paikkoja kansoittavat heti auringon noustessa virolaiset, jotka odottavat Markko Märtingin parantavan rallin virallista mäkiennätystä, joka syntyi kaksi vuotta sitten. Tuolloin Märting ajoi ylämäkeen nousevaan määnsanomattoman näköiseen nyppeyn 171 kilometriä tunnissa, mikä lähetti Ford Focuksen huikkaan 57 metrin liitoon.

Gigi Galli antoi palaa koko rahan edestä.

Märtingin hyppy oli epänormaali, sillä hänen autonsa moottori kävi tuolloin hyvin vain täydellä kaasulla, ja hän todella tuli paikkaan täysillä, hyppyrillä nopeuksia ja pituuksia 15 vuotta mitannut Vauhdin Maailman päätoimittaja Peter Geitel muisti.

Hyppyrin alustuloon oli jälleen asetettu pituustalukko, josta yleisö pystyi heti lukemaan mihin asti heidän suosikkinsa lentää. 57 metrin kohdalla oli merkitsevästi Viron lippu...

Garden loikka jo hyvää esimakua

Odotus päättyi lopulta, kun töyssyyn saapui ensimmäistä autoa reitillä komentanut Xavier Pons. Geitelin Falcon-tutka näytti espanjalaiselle 138 kilometrin tuntinopeutta, mikä riitti 35 metrin tulokseen.

Tämä paikka vaati noin 120 kilometrin nopeuden, että auto yleensä hyppää. Nopeuteensa nähdenhän tämä on erittäin turvallinen loikkapaikka tasaisen alustulonsa takia. Tästä saa tulla aika pitkälle, ennen kuin panssari edes ottaa maahan, Geitel opastaa.

Ensimmäisen kerran moisesta saadaan havainto, kun Francois Duval työntää Citroenillaan töyssyyn 160 kilometriä tunnissa. Citikka lentää siististi 48 metriä ja laskeutuu panssari kipinöiden tasaiselle soratielelle.

Kaikki tietävät tämän paikan ja varsinkin kokemattomat kuljettajat sitovat vauhtia ensimmäisellä kerralla ja hyppäävät siten pidemmälle, kun pätkä ajetaan toiseen kertaan.

Hetkeä myöhemmin töyssyille saapuu ensimmäistä kertaa WRC-autoa Ounin pohjassa ulkoiluttava Mikko Hirvonen. Hän ei osoita Geitelin väitettä todeksi, sillä Fordille mitataan vauhtia rohkeat 154 kilometriä tunnissa, mikä liidättää etupainoisesti lentävän auton korkeisiin 45 metrin lukemiin.

Tämä on koko rallin MM-

Toni Gardemeister lensi Keltaisella talolla 52 metriä ja halkaisi Fordistaan etuvanteen. KUVA: RISTO AALTO

Mitä! Uuh. En tiedä, mitä voin sanoa. Olen onnellinen, että tein jotain hyvää tässä rallissa.

Gigi Galli ajettuaan Keltaisen talon hyppyrin yli 40 km/h nopeammin kuin Marcus Grönholm

sarjan paras hyppyrin. Missään muualla autot eivät varmuudella lennä näin pitkälle, kansainvälisen ISC-televisioyhtiön toimittajia ihasteli.

Perässä tullut tallikaveri Toni Gardemeister ei suostunut Hirvosta heikomiksi, sillä hän oli kelannut samanlaisella autolla

vauhtia peräti 162 kilometriä tunnissa. Garden auto nousee hurjaan liitoon, ja lentorata näyttää heti kaartuvan pahasti kohti tien oikeaa laittaa. Focus töksähtää maahan 52 metrin päässä lähtötasalta ja suomalaisissa saa vaivoin pidettyä auton hallinnassa.

Taisi olla oma ennätys, mutta olisi pitänyt tulla siihen paikkaan hiljempaa, sillä auton vanne halkesi alustulossa, Toni kertoi.

Kärki petti, Galli ei

Edessä oli vielä kisan kuumin kärki ja hyvään lyöntiin päässyt yleisö alkoi jo hiljalleen huudella paikalle idoliaan.

Markko, Markko, Markko, huudot lentelivät ilmassa. Petter Solbergin vaatimat

140 km/h ja 25 metriä aiheutti yleisössä pettyneen tuhadukseen. Sitten tuli Märting, jonka 144 km/h:n nopeudesta irronnut alle 30 metrin siivu oli monelle rallituristille päivän suurin pettymys.

Minun ei tarvitse tehdä tyhmiä temppeja joka kerta. Muistan kyllä ennätushyppyn, mutta en halua tehdä sitä uudelleen ja mennä paikkaan absoluuttisen täysillä. Olin silloin todella vihainen auton ongelmien takia, ja otin sen täysillä, mutta nyt siihen ei ollut tarvetta, Märtingin perusteli.

Sebastien Loeb jatkoi Märtingiä vastaavilla lukemilla, mutta Marcus Grönholm oli päivän vaatimattomin hyppääjä. Timo Rautiainen selkää säästellyt "Bosse" sai 131 kilometrin tuntinopeudessa pidettyä Pösön käy-

tännössä kokonaan kiinni tiessä.

Tässäkö se nyt oli? Missäs se klimaksi viipyi?

Kai Kuistilan tuhnun 36 metrisen ja Roman Krestan surkean nollalennon jälkeen olivat vuorossa perjantaina keskeyttäneet, mutta superrallisäännön perusteella mukaan lasketut miehet. Kokematon Chris Atkinson tajuusi hetken liian myöhään, että vauhtia on hypylle tulossa liikaa, ja jarrutus jäi myöhään. Subaru lähti 147 km/h:n vauhdista etupainoiseen lento. Aamun ruumin loikka töksähti 37 metrin, mutta matka sentään jatkui.

Sitten. Sitten tuli Gigi Galli, joka tunnetaan lauantain jälkeen Ounin pohjassa nimellä Hullu-Galli. Jo perjantain ensimmäisellä pätkällä ulosajoon keskeyttynyt itaaliano ei jarrupolkimeen koske-

nut, vaan Mitsubishi saapui hyppyrin kaikkien aikojen suurimmalla nopeudella 173 kilometriä tunnissa. Lancer loikkasi vaakalentoa ja kallistui sitten alustuloon oikea etupyörä edellä 55 metrin kohdalla.

Ajattelin, että tulin siihen sopivalla nopeudella, Galli mielti kuuluaan uudesta ennätyksestä.

Kun rämpäpä sai tietää, että hänellä oli paikassa 42 kilometriä tunnissa enemmän vauhtia, kuin pätkän pohjat ajaneella Grönholmilla, ei mies ollut uskoa korviaan.

Mitä! Uuh. En tiedä, mitä voin sanoa. Olen onnellinen, että tein jotain hyvin tässä rallissa, Galli nauro.

Veikko Lehtinen pysyy kilpailun aikana keltaisen talonsa pihapiirissä. Autot syöksyvät kuuluisaan loikkaan metrin päästä talon seinästä.

Kuuluisa talo on Ounin vanha torppa

JÄMSÄ

Joni Malkamäki

Rallin kuuluisimman hyppyrin vierellä se jökötää, keltainen talo. Välillä hyppyrin kutsutu myös valkoisen talon hyppyriksi, mutta kyseessä on median keksimä virheellinen nimi.

Aina tämä talo on ollut keltainen ja viimeksi se sai uuden maalin viisi vuotta sitten, keltaisen pirtin isäntä Veikko Lehtinen sanoi.

Keltainen pirtti on vanha Ounin talon torppa, joka on rakennettu joskus 1800-luvun lopulla. Lehtinen on syntynyt hyppyrin juurelle vuonna 1935, mutta nyt kuuluisa kiinteistö toimii vain kesäasuntona.

Nykyään mahtava hyppyrin

houkuttelee Lehtisen pihapiiriin tuhansia rallituristeja, mutta moinen kansainvaellus alkoi vasta äskettäin. Viitisen vuotta sitten hyppyllä sai äimistellä loikkia vielä melko rauhallisesti.

Joskus kolmen vuotta sitten porukkaa rupesi tulemaan, kun hyppyyä ruvettiin mainostamaan.

Turistivirrat soljuvat nykyään siivosti ohi keltaisen talon, sillä järjestysmiehet valvoivat aidattua pihapiiriä ja ohjaavat yleisön tienpenkkoja pitkin katselupaikoille. Ralliautojen toistuvasti rikkomien ikkunoihin on järjestäjä keksinyt lääkkeen.

Ne tuovat nuo luukut ikkunoihin, jotka me sitten itse laitamme paikalleen, isäntä sanoi.

Rengasrikko pilasi Gardemeisterin kisan

Mikko Hirvonen nahistelee neljännestä sijasta Petter Solbergin kanssa.

JYVÄSKYLÄ

Ari Mäntylä

Toni Gardemeister, Petter Solberg ja Mikko Hirvonen nahistelevat Neste-rallin sijoista 4-6 lauantaina. Gardemeister oli vielä 15-min erikoiskokeen jälkeen kilpailussa neljäntenä, mutta putosi seitsemänneksi, kun hänen Fordistaan puhkesi vasen eturenkas Moksi-Leustun erikoiskokeella.

Eturengas vaan räjähti yhtäkkiä 15 kilometriä ennen maalia ja ajoimme pätkän loppuun pelkällä vanteella. Eikä todellakaan osuttu mihinkään. Rengas vaan alkoi oudosti täristä, Gardemeister selitti puolentoista minuutin aikatappia.

Gardemeister putosi 3,36,5 minuutin päähän kärjestä. Palkintopöydästä karkasi häneltä kahden minuutin päähän.

Onneksi emme menneet puskaan, sillä vauhtia oli yli 170 km/h, kun rengas räjähti, Gardemeister kertoi.

Hirvosella 3,7 sekuntia Solbergiin

Gardemeisterin epäonninen jätti entiset tallikaverit Solbergin ja Hirvosen väentämään nelossijasta, sillä miesten ero on vain 3,7 sekuntia ennen sunnuntain neljää viimeistä erikoiskoetta. Palkintopöydälle heistä tuskin kumpikaan pystyy nousemaan, sillä kolmantena oleva Markko Märting on 39,8 sekuntia Solbergin ja 43,5

sekuntia Hirvosen edellä.

Vauhti on ollut niin kovaa, että en tiedä mistä sitä voisi enää nostaa, Hirvonen kommentoi.

Hirvonen reuhasi lauantain erikoiskokeet sijoilla 3-8. Hän ajoi Jämsän suunnan pikataipaleet 20 sekuntia Solbergia nopeammin.

On jouduttu yrittämään täysillä. Onneksi ei osuttu mihinkään, sanoi Hirvonen.

Rovanperällä tiukka taistelu

Harri Rovannerä taistelee sunnuntaina kuudennesta sijasta Gardemeisterin kanssa. Rovannerä lähtee päätöspäivän pätkille 3,8 sekunnin etulyöntiasemassa.

Tultiin paremmin lauantaina, kun päästiin nopeammille ja kovapintaisille teille. Auto kulki jotenkin herkemmin, Rovannerä tuumasi.

Janne Tuohino on kymmenentenä, mutta viimeinen pistesija on minuutin päässä.

Näillä eväillä minä en ainaakaan pysty paljon kovempaa tulemaan, Tuohino sanoi.

Mikko Hirvonen KUVA: SATU RISKILÄ

22 Neste-rallia rittää Lindholmille?

JYVÄSKYLÄ

Tuomas Heikkilä

Enemmän jännittää seurata sivusta kuin ajaa itse, tuumasi Sebastian Lindholm lauantaina.

Lindholmin ralli jäi kesken perjantain taipaleiden jälkeen, kun kartturi Tomi Tuomisen rintani kamavamma pysäytti kaksikon matkan. Tuominen loukkaantui Timo Rautiaisen tavoin Velli-pohjan rajussa hyppässä.

Tommin kolmannen ja neljännen nikaman välillä oli pieni liikkuma, joka saattoi olla vanha vamma, mutta lääkärit olivat sitä mieltä, ettei kannata jatkaa. Ja meidän kilpailuhan meni pilalle heti kärttelystä, joten minkäänlainen riskinottoon ei todellakaan ollut syytä, Basti kertoi.

Serkkupoikansa Marcus Grönholm voittotaistelua Lindholm seurasi silminnähden rauhallisena.

14 sekunnin ero on ihan mukava, mutta ei sillä vielä varmistelemaan pääse, Lindholm totesi päivän ensimmäisessä huollossa. Sitten Grönholm venytti eron yli minuuttiin.

Peräti 22:ttä kertaa Neste-rallissa ajanut Lindholm vihjaisi, että tämän kertainen Jyskälä oli lajissaan viimeinen.

Ensi vuotta en ole miettinyt yhtään. Tuskin enää ajan. Mutta koskaan ei pidä sanoa ei koskaan, konkari velmuili.